

РЕШЕНИЕ

№ 327

гр. Благоевград, 07.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на тридесети май през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

Членове: Миглена Йовкова
Гюлфие Яхова

при участието на секретаря Анастасия Фотева
като разгледа докладваното от Миглена Йовкова Въззивно гражданско дело
№ 20231200500158 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и следв. от ГПК.

ГД “Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР
обжалва решение № 906926/21.11.2022г., постановено по гр.д.
№3406/2019 г. на РС Благоевград, с доводи за неправилност на
същото, както и за допуснати процесуални нарушения.

Последните се отнасят до това, че липсват мотиви, които да
обосновават изводите на съда за уважаването на иска.

Относно материалната законосъобразност жалбоподателят счита,
че съдът не е съобразил качеството на държавен служител на ищеца,
съгласно чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР и обстоятелството, че неговите
правоотношения са служебни, а не трудови, поради което се уреждат
със специалните норми на ЗМВР. В тази връзка е и уредбата на
продължителността на работното време на държавните служители,
включително и на нощните смени, като се сочи, че ЗМВР допуска тази
продължителност да бъде 8 часова, а не 7 часова, както е по КТ.

Поради това намира, че положеният нощен труд не следва да се трансформира с коефициент 1,143 и така да формира часове извънреден труд.

Изложени са доводи, че различно е уреден и начинът на заплащане на нощния труд, както и на извънредния, поради което не може в резултат на трансформиране на нощния труд в извънредни часове да се заплаща същият като извънреден труд. Изложена е от жалбоподателя и подробна практика относно приложимите норми в казуса, установена от първоинстанционни и въззивни съдилища и в тази връзка е направено искане да се отмени атакуваното решение изцяло, като се приеме, че ищецът не е положил извънреден труд.

Моли да се постанови друго по същество, с което исковете да бъдат отхвърлени.

Претендира се и юрисконсултско възнаграждение и други разноски по делото за двете съдебни инстанции, прави се и възражение за претендираните разноски на ищеца, като се излага възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на същия.

ВЖ с вх. №903469/09.12.2022г. е подадена от ищеца В. И. И., срещу частта от първоинстанционното решение, с която е отхвърлена претенцията му. Ето защо иска в тази част първоинстанционният съдебен акт да бъде отменен и да му се присъди цялата претендирана сума, както и да му бъдат присъдени разноски за настоящото производство.

Във въззивната инстанция не са приети нови доказателства по реда на чл. 266 от ГПК.

След анализ по отделно и в съвкупност на приетите от първоинстанционния съд доказателства, решаващият състав прие за установено от фактическа страна следното :

Не е спорно в делото, а и от представените писмени

доказателства се установява, че в периода от 16.01.2016г. до 16.12.2019г. В. И. И. е работил на длъжността „Старши спасител в сектор Специализирани оперативни дейности“ при РД“ПБЗН“ – Благоевград към ГД “ПБЗН“ на МВР гр. С.. За ненуждаещо се от доказване е обявено и обстоятелството, че ищецът е бил държавен служител при ответника и е полагал нощен труд.

Към доказателствения материал е приобщено заключение на съдебно – счетоводна експертиза, според която за периода от 16.12.2016 г. до 16.12.2019 г. ищецът е имал 207 броя нощни смени по 8 часа, като отработените общо часове нощен труд са 1632,50 часа. Тези часове, преизчислени с коефициент 1,143 се равняват на 1 865, 95 часа. Експертизата приема, че за процесния период за отработения труд над 7 часа в нощните смени, който е приет за извънреден труд, се дължи възнаграждение от 1638,82 лв.

Въз основа на изложените факти, Благоевградският окръжен съд приема, следните правни изводи :

Предявеният иск е с правно основание чл. 178, ал.1, т.3 във вр. с чл. 187, ал.6 и ал.9 от ЗМВР.

На първо място в казуса следва да се отчете, че съгласно чл. 142, ал.1, т.1 от ЗМВР ищецът е държавен служител – „Старши спасител в сектор Специализирани оперативни дейности“ при РД“ПБЗН“ – Благоевград към ГД “ПБЗН“ на МВР гр. С., а съгласно ал.2, статутът на държавните служители по ал.1, т.1, предл. второ се урежда от този закон. Т.е. предвидена е специална уредба на правата и задълженията на този род служители на МВР, съдържаща се само в този закон.

В подкрепа на този извод са и разпоредбите на ал.4 и ал.5 от същия член, които регламентират, че правата и задълженията на другите категории служители на МВР, а именно държавни служители, които не са полицейски органи и лицата, работещи по трудово правоотношение в МВР, се регламентират съответно от Закона за държавния служител и от Кодекса на труда.

Поради изложеното, настоящият състав приема, че спорният въпрос в делото е дали следва да се заплати извънреден труд на В. И. в резултат на преизчисляване, като положеният от него нощен труд се умножи с коефициент, следва да се реши съгласно правната уредба в ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. ЗМВР и приложимата към процесния период Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г. не предвиждат трансформирането на отработени нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време на държавните служители по ЗМВР.

Правна уредба за такова превръщане на отработени нощни часове в дневни се съдържа в чл. 9, ал.1 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, която не е приложима за заплащането на възнагражденията на тези държавни служители. Този извод не се променя от разпоредбата на чл. 188, ал.2 от ЗМВР, според която държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда, защото последната е за права, които не са свързани със заплащането на нощния труд. Видно е от чл. 140 от КТ и чл. 140а от КТ, че те вменяват допълнителни задължения за работодателя да осигурят необходимите условия за полагането на този труд, така че той да не засегне здравето на работниците и служителите, като им осигури топла храна, ободряващи напитки и други облекчаващи условия за ефективно полагане на нощния труд, както и като извърши съответно наблюдение и проверка на здравословното им състояние. Тези норми съдържат и защита за определени групи работници и служители от полагането на такъв труд с оглед тяхното здравословно състояние и години или с оглед грижите, които дължат на членовете на семейството им(виж чл. 140, ал.4 от КТ).

В контекста на изложеното не може да се приеме, че за процесното правоотношение е приложима разпоредбата на чл. 9, ал.1 от НСОПЗ, тъй като специалният подзаконов нормативен акт, а

именно Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г. не урежда хипотезите на превръщане на отработените нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време, чрез умножаване на първите със съответен коефициент. На първо място решаващият състав счита, че приложението на НСОРЗ към конкретни правоотношения е предпоставено от нормата, за прилагането на която е приета. Съгласно чл. 7, ал.2 от ЗНА наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по-висока степен. Видно е от §2 на ЗР на НСОРЗ, че се издава на основание чл. 244, т.2 и чл. 261 от КТ, т.е. за да уреди прилагането на тези норми, касаещи възнагражденията и обезщетенията по трудови правоотношения. Следва отново да се отбележи, че правоотношение, от което извежда претендираното обезщетение за нощен, респ. извънреден труд ищецът, не е трудово, а служебно и има специална правна уредба в ЗМВР.

В подкрепа на горните разсъждения е и нормата на чл. 2 от НСОРЗ, която изчерпателно очертава кръга правоотношения, за които се прилага. В този кръг не са включени правоотношенията на държавните служители – полицейските служители към ГД “ПБЗН“ на МВР гр. С.. За да приемат, че НСОРЗ е приложима в казуса, ищецът и първоинстанционният съд се позовават на празнота в правото.

Легална дефиниция за празнота в правото се съдържа в разпоредбата на чл. 46, ал.2 от ЗНА. Според нея, когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България. По отношение на процесния случай настоящият състав счита, че не е налице празнота в правната уредба, а е налице уредба в специален закон, с която не е признато право на държавните служители по ЗМВР да получат преизчисление на отработените

нощни часове труд с умножаването им с коефициент по чл. 9 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, което право последната наредба дава на работниците и слезителите, чиито трудови правоотношения се уреждат от КТ.

Лишаването на държавните служители от такава трансформация на отработени нощни часове в дневни, се компенсира с други предвидени в ЗМВР права и привилегии, като по - продължителен платен годишен отпуск, по - висок размер на обезщетенията при пенсиониране и др.

Тук е мястото настоящият състав да изложи становището си, че горните му доводи не се променят от възприетото в решението от 24.02.2022г. на СЕС по дело С-262/20, според което член 8 и член 12 от Директива 2003/88 ЕО на Европейския парламент и на съвета от 4 ноември 2003 година, относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приемем национална правна уредба, която предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите в публичния сектор като полицаи и пожарникари е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня СЕС допълва, че при всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд. Както вече съдът посочи, такива компенсиращи мерки са предвидени за полицаите и пожарникарите в националното ни законодателство.

В съответствие с гореизразеното становище на въззивния състав е и постановеното в обсъжданото решение на СЕС, че членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от

публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Безспорно е, че високата обществена значимост на полаганият труд от полицаите и пожарникарите и правомощията им за защитата на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението, установени в ЗМВР, обосновават съразмерност на законодателната уредба, предвиждаща полагането на 8 часов нощен труд от тях.

За пълнота на изложението настоящия състав излага становището си, че дори да са приложими нормите на чл.9, ал. 2 във вр. с ал.1 от НСОРЗ към казуса, то не се установиха предпоставките в същите за прилагането им към правоотношението на В. И.. Това е така, защото нощна продължителност на неговото работното време не е по - малка от тази на дневното. Заедно с това неговият труд не се отчита въз основа на заработено по трудови норми.

Следва да се отбележи и друга разлика в правната уредба по специалния закон - ЗМВР, чийто чл. 179, ал.1 предвижда, че нощните смени на служителите - органи по пожарна безопасност и защита на населението, са от 22ч. до 6ч., т.е. 8 часа. По КТ обаче, продължителността на нощния труд е допустимо да бъде работни часа, поради което е приета правната уредба в НСОРЗ при отчитането му да се умножава с коефициент, който да го приравни като продължителност на дневния труд, който е 8 часа.

Горното тълкуване на правните норми е възприето и в задължителната съдебна практика, материализирана в ТР №1/2020 от 15.03.2023г. по тълк. дело №1/2020г. на ОСГК на ВКС.

Горните мотиви налагат отмяна на решение № 906926/21.11.2022 година, постановено по гр.д. № 3406/2019г. на РС Благоевград, в частта с която искът е уважен и постановяване на ново по същество, с

което исквете на В. И. И. против ГД „ПБЗН“ при МВР гр. С. да бъдат отхвърлени изцяло.

Предвид горното първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в частта, с която ответникът е осъден да заплати по сметка на БЛРС 180, 24лв. за държавна такса и разноски съдебно – счетоводна експертиза.

С оглед изхода от въззивната проверка, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв. за настоящата съдебна инстанция и още 32, 77лв. за първата инстанция, както и заплатената от ответника държавна такса за въззивното обжалване в размер на 32, 78лв.

Водим от изложеното, Благоевградският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 906926/21.11.2022 година, постановено по гр.д. № 3406/2019 година на РС Благоевград, в частта с която е осъдена ГД“ПБЗН“ на МВР гр. С. да заплати на В. И. И. сумата от 1 638, 82лв. и вместо него ПОСТАНОВЯВА :

ОТХВЪРЛЯ иска на В. И. И., ЕГН *****, против ГД „ПБЗН“ при МВР, с адрес гр. С., ж.к. И., ул. „П.“ №**, ЕИК *****, представлявана от директора за заплащане на сумата от 1 638,82 лв., представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 16.12.2016г. до 16.12.2019г., получена в резултат на преизчисляването на нощен труд и превръщането му в дневен, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 16.12.2019г. до окончателното плащане.

ОТМЕНЯ решение № 906926/21.11.2022 година, постановено по гр.д. № 3406/2019 година на РС Благоевград, в частта с която е осъдена ГД“ПБЗН“ на МВР гр. С. да заплати по сметка на Районен

съд Благоевград 180, 24лв.- държавна такса и разноси съдебно – счетоводна експертиза.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му обжалвана част.

ОСЪЖДА В. И. И., ЕГН *****, да заплати на ГД „ПБЗН“ при МВР, с адрес гр. С., ж.к. И., ул. „П.“ №**, ЕИК *****, представлявана от директора 100лв. юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство и още 32, 77лв. за първоинстанционното производство, както и разностите за държавна такса за въззивното обжалване в размер на 32, 78лв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба, в 1 – месечен срок от връчването му на страните, пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____